

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки  
Кафедра педагогіки



**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Проректор з науково-педагогічної і  
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. Протокол № 5  
від 21.02. 2018 р.

**ПРОГРАМА**  
нормативної навчальної дисципліни

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

(назва дисципліни)

підготовки магістра  
(назва освітнього ступеня)

спеціальності 012 Дошкільна освіта  
(шифр і назва спеціальності)

освітньої програми (спеціалізації)  
Дошкільна освіта  
(шифр і назва спеціальності)

**Програма навчальної дисципліни « Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти »** підготовки магістра , галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 012 «Дошкільна освіта», за освітньої програмою *Дошкільна освіта.*

**Розробник: Семенова Н. І.**, кандидат педагогічних наук, доцент.

**Рецензент: Смолюк І. О.**, доктор педагогічних наук, професор.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

(протокол № 7 від 20.12.2017 р.)

Завідувач кафедри:  (підпис) **(СМОЛЮК І. О.)**  
(прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи

(протокол № 5 від 11 січня 2018 р.)

Голова науково-методичної комісії факультету педагогічної освіти та соціальної роботи  (підпис) **(АНТОНЮК В. З.)**  
(прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Педагогічна освіта 012 Дошкільна освіта Дошкільна освіта Магістр	<b>Нормативна</b>
Кількість годин/кредитів 7/210		Рік навчання <u>6</u>
		Семестр <u>11, 12</u> ий.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>34</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>36</u> год.
		Лабораторні <u>    </u> год.
		Індивідуальні <u>    </u> год.
		Самостійна робота <u>130</u> год.
	Консультації <u>10</u> год.	
	Форма контролю: залік (1 сем.) екзамен (12 сем.)	

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Педагогічна освіта 012 Дошкільна освіта Дошкільна освіта Магістр	<b>Нормативна</b>
Кількість годин/кредитів 7/210		Рік навчання <u>6</u>
		Семестр <u>11, 12</u> ий.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>16</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>16</u> год.
		Лабораторні <u>    </u> год.
		Індивідуальні <u>    </u> год.
		Самостійна робота <u>152</u> год.
	Консультації <u>26</u> год.	
	Форма контролю: залік (1 сем.) екзамен (12 сем.)	

## 2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Високий професіоналізм викладача з викладання методик дошкільної освіти є найпотужнішим чинником соціокультурного, духовного, інтелектуального розвитку педагогічної інтелігенції, яка працює з підростаючим поколінням. Світовий досвід і масова практика дошкільної освіти свідчать, що однією з рушійних сил професіоналізму є зростання інтелектуального та творчого потенціалу майбутніх викладачів, які має закладати вища педагогічна освіта, а також перебудова освітньо-знаннявої парадигми, метою якої було накопичення знань та вмінь, на іншу освітню парадигму - компетентнісну, у контексті якої висувуються вимоги до майбутнього професіонала, який повинен мати збагачений власний досвід педагогічної дії, сформоване педагогічне мислення.

**Об'єктом курсу** «*Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти*» є вивчення особливостей викладання у вищому навчальному закладі методик дошкільної освіти.

**Предметом курсу** «*Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти*» є система знань про підготовку майбутніх викладачів вищих навчальних закладів (педагогічні інститути, педагогічні університети) до викладання методик дошкільної освіти, використовуючи різні форми та види навчальних занять, спираючись на акмеологічний, компетентнісний, науковий, теоретико-методологічний, діяльнісно-технологічний підходи вищої школи; коло методичних питань щодо вивчення майбутніми викладачами теоретичних і методичних основ фізичної, мовознавчої, логіко-математичної, лінгводидактичної, природознавчої, зображувальної діяльності особистості, які здобула педагогічна наука в галузі дошкільної освіти, та їх застосування для засвоєння, організаційно-методичної, навчально-виховної, науково-дослідної роботи у підготовці студентів магістратури; знання про закономірності і принципи організації навчального процесу у вищій школі.

**Мета курсу** «*Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти*» : розвинути у майбутніх викладачів професійні мотиви до засвоєння організаційних, теоретичних, методичних, навчальних і процесуальних засад викладацької діяльності у вищому навчальному закладі; сформувані вміння працювати з теоретичною і методичною літературою, аргументувати власні точки зору щодо вирішення методичних проблем дошкільної освіти, формувати особисту професійну позицію та її доводити до свідомості студентів; формувати загальні та специфічні вміння планувати, проєктувати,

конструювати навчальний процес з бакалаврами, створювати оптимальні організаційно-педагогічні умови.

**Завдання курсу «Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти» :**

1. Реалізація концепції підготовки педагогічних кадрів у системі вищої освіти.
2. Формування педагогічного мислення у майбутніх фахівців при викладанні методик дошкільної освіти як наскрізна складова їхньої підготовки до педагогічної діяльності як професійної в умовах вищих навчальних закладів.
3. Формування узагальненої системи науково-теоретичних знань з методик дошкільної освіти та оволодіння сучасною науковою мовою.
4. Засвоєння процесуальних дидактичних та нормативних основ вищої школи як уміння планувати й організовувати різні види навчальних занять, керувати самостійною роботою поза аудиторією, консультувати, здійснювати контроль та оцінювання знань студентів з використанням сучасних технологічних підходів.
5. Засвоєння майбутніми викладачами сутності та обсягу навчального навантаження викладача, графіка його робочого часу; навчальної, методичної, наукової роботи на профільній кафедрі, яка відповідає за випуск фахівців за спеціальністю «Дошкільна освіта»; методик проведення та організації читання лекцій, проведення семінарів, практичних та лабораторних занять; методики оцінювання знань, умінь і навичок студентів; основ організації практичної підготовки студентів.
6. Розвиток професійних якостей майбутнього викладача та їх відповідність освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівця за спеціальністю «Дошкільна освіта».
7. Забезпечення готовності майбутнього викладача до викладання методик дошкільної освіти як інтегрована складова особистості фахівця.

**Методологія курсу «Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти»** ґрунтується на принципах системності; науковості, діяльно-творчого підходу до професійної підготовки педагогічних кадрів у галузі дошкільної освіти. Важливе значення має взаємозв'язок теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які отримують студенти на практичних та семінарських заняттях, у процесі самостійної роботи.

Наукову основу дисципліни складають теоретичні розробки видатних педагогів та психологів, а також провідних сучасних вчених у галузі вищої школи. Зміст курсу «Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти» іє висвітлює основні засади здобуття педагогічної професії та особливості професійної діяльності майбутнього викладача методик дошкільної освіти.

### **3. КОМПЕТЕНЦІЇ**

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

**знатимуть:**

- структуру, зміст, характер і специфіку їхньої майбутньої професійної діяльності;
- сучасні методологічні підходи в організації навчально-виховного процесу у вищій школі та його нормативне, теоретичне, методичне й практичне обґрунтування у дошкільній освіті;

- специфіку професійної діяльності викладача та виконання його основних функцій, таких як: організаторська, інформаційна, трансформаційна, орієнтовно-регулятивна, мобілізуюча

- принципи планування, організації навчання на лекціях, семінарах, практичних та лабораторних заняттях, цілеспрямоване керівництво самостійною роботою студентів поза аудиторією, консультування з питань методичних проблем дошкільної освіти, контроль та оцінювання результатів навчання студентів через призму «Чому вчити вихователя у роботі з дошкільниками?»; «Для чого вчити вихователя дошкільного навчального закладу?»; «Як вчити вихователя на спеціальності у вищому навчальному закладі?»;

- про наукову діяльність, напрями дослідження у сучасній дошкільній освіті та її проблематику; оволодіння науковим інструментарієм щодо вирішення методичних проблем та усунення суперечностей, які виникли між педагогічною теорією та масовою педагогічною практикою.

**вмітимуть:**

- організовувати свою навчальну діяльність;

- самостійно працювати з науковою, методичною літературою;

- аналізувати, розуміти, порівнювати, зіставляти, доводити, обґрунтовувати та переконувати студентів під час навчання на спеціальності «Дошкільна освіта» на засадах співпраці, особистісно-орієнтованого навчання, засвоюючи основні категорії методик дошкільної освіти.

- організовувати свою практичну діяльність.

**4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Програма навчальної дисципліни складається з **трьох змістових модулів**:

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.**

*ГАЛУЗЕВІ СТАНДАРТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ*

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.**

*СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ З МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ*

### ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.

#### 5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Консульт.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
<b>Змістовий модуль I ГАЛУЗЕВІ СТАНДАРТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ</b>					
Тема 1. Система вищої освіти в Україні	14	2	2	-	10
Тема 2. Галузеві стандарти підготовки майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти	16	2	2	2	10
Тема 3. Модернізація вищої освіти в Україні в контексті Болонського процесу	14	2	2	-	10
Тема 4. Особливості навчання студентів за спеціальністю «Дошкільна освіта»	18	4	4	-	10
Тема 5. Кредитно-модульна система організації навчального процесу в у вузі	16	2	4	-	10
Тема 6. Планування та контроль навчально-виховного процесу у ВНЗ: мета, зміст, функції і доцільність	20	4	4	2	10
<b>Змістовий модуль II. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ З МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ</b>					
Тема 7. Основи професійної діяльності викладача вищого навчального закладу	9	2	2	-	5
Тема 8. Наукова та науково-методична діяльність викладача ВНЗ та керівництво науковою роботою студентів	11	2	2	2	5
Тема 9. Педагогічна технологія: історія та сучасність	14	2	2	-	10
Тема 10. Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці майбутнього викладача методик дошкільної освіти	11	2	2	2	5

Тема 11. Ресурсно – орієнтовані можливості сучасних технологій у викладанні методик дошкільної освіти	11	2	2	2	5
<b>Змістовий модуль III. ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДВЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.</b>					
Тема 12. Загальна характеристика готовності майбутнього викладача методик дошкільної освіти	16	2	2	2	10
Тема 13. Структура готовності викладача з методик дошкільної освіти	14	2	2	-	10
Тема 14. Готовність майбутнього викладача до викладання окремих методик дошкільної освіти	11	2	2	2	5
Тема 15. Підготовка до WebQuestтехнологій у викладанні методик дошкільної освіти	14	2	2	-	10
<b>Усього годин</b>	<b>210</b>	<b>34</b>	<b>36</b>	<b>10</b>	<b>130</b>

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			Сам. роб.
		Лек.	Практ.	Консульт.	
1	2	3	4	5	6
<b>Змістовий модуль I ГАЛУЗЕВІ СТАНДАРТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ</b>					
Тема 1. Система вищої освіти в Україні	14	-	2	2	10
Тема 2. Галузеві стандарти підготовки майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти	14	2	-	2	10
Тема 3. Модернізація вищої освіти в Україні в контексті Болонського процесу	14	-	2	2	10
Тема 4. Особливості навчання студентів за спеціальністю «Дошкільна освіта»	14	2	-	2	10
Тема 5. Кредитно-модульна система організації навчального процесу в у вузі	14	2	-	2	10
Тема 6. Планування та контроль навчально-виховного процесу у ВНЗ: мета, зміст, функції і доцільність	14	2	-	2	10
<b>Змістовий модуль II. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ</b>					



<b>МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ З МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ</b>					
Тема 7 Основи професійної діяльності викладача вищого навчального закладу	13	2	-	1	10
Тема 8. Наукова та науково - методична діяльність викладача ВНЗ та керівництво науковою роботою студентів	15	-	2	2	12
Тема 9. Педагогічна технологія : історія та сучасність	15	2	2	1	10
Тема 10. Інформаційно - комунікаційні технології у підготовці майбутнього викладача методик дошкільної освіти	15	2	2	1	10
Тема 11. Ресурсно – орієнтовані можливості сучасних технологій у викладанні методик дошкільної освіти	14	-	2	2	10
<b>Змістовий модуль III. ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДВЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.</b>					
Тема 12. Загальна характеристика готовності майбутнього викладача методик дошкільної освіти	14	-	2	2	10
Тема 13. Структура готовності викладача з методик дошкільної освіти	14	-	2	2	10
Тема 14. Готовність майбутнього викладача до викладання окремих методик дошкільної освіти	13	2	-	1	10
Тема 15. Підготовка до WebQuestтехнології у викладанні методик дошкільної освіти	14	2	-	2	10
<b>Усього годин</b>	<b>210</b>	<b>16</b>	<b>16</b>	<b>26</b>	<b>150</b>

## 6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 5

<b>Тема</b>	
1.	Презентація основних документів, які регламентують процес підготовки сучасного спеціаліста з вищою освітою, за такими параметрами: 1) назва документа, рік створення; 2) мета, завдання документа; 3) структура, характеристика основних розділів.
2.	Підготувати реферат на тему: "Підготовка фахівця дошкільної освіти за

	кордоном" (на прикладі однієї з країн ближнього або дальнього зарубіжжя).
3.	Складіть структурно – функціональну модель «види планування за окремими методиками дошкільної освіти» ..
4.	На основі аналізу навчального плану та навчальної програми з методики дошкільної освіти (за вибором студента), складіть тематичний план вивчення навчальної дисципліни на один семестр.
5.	Вивчіть Індивідуальний навчальний план студента спеціальності «Дошкільна освіта», випишіть основні положення щодо оцінювання навчальних досягнень.
6.	Дайте загальну характеристику поза аудиторних занять з курсу дисциплін, що вивчаються на факультеті (за вашим вибором).
7.	Надайте загальну характеристику змісту підготовки фахівця за спеціальністю
8.	Здійснити аналіз навчального плану освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" Здійснити аналіз навчального плану освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" за спеціальністю "Магістр" .
9.	Розробити структуру і зміст однієї лекції (за вибором студента).
10.	Розробити структуру і зміст одного семінарського заняття . ( за вибором студента).
11.	Розробити структуру і зміст одного практичного заняття з курсу (за вибором студента).
12.	Розробити структуру і зміст лекції до одного з предметів (за вибором студента).
13.	. Розробити структуру і зміст кількох самостійних занять з одного предмету (за вибором студента).
14.	.Охарактеризуйте зміст консультативної роботи викладача - керівника курсової, магістерської роботи.
15.	.Розробити семінарське заняття із певної дисципліни (за вибором студента)
16.	.Аналіз педагогічних ситуацій, обговорення проблем, діалог. Проведення мозкової атаки: "Які, на Вашу думку, доцільні стимули для залучення студентів до наукової, самостійної роботи?"
17.	Розробити структурно-логічну схему свого планування за окремою методикою дошкільної освіти

## 6 . ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Кожному студенту необхідно самостійно виконати індивідуально-дослідне завдання, що складається з

1) написання реферату за індивідуально обраною темою. Реферат передбачає виклад матеріалу із запропонованої теми в обсязі 15 сторінок з обов'язковим висвітленням індивідуальної позиції автора щодо проблеми. Обов'язковими структурними компонентами реферату є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, висновки, використана література.

## 7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 6

Модуль 1															Модуль 2			Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				МКР1	МКР2	МКР3	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	20	20	20	100
3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	4				

Таблиця 6

Модуль 1															Модуль 2	Модуль 3		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				ІНДЗ	МКР1	МКР2	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	20	20	20	100
5	-	5	-	-	-	-	5	5	5	5	5	5	-	-				

### Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 - 81	C	
67 - 74	D	Задовільно
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незадовільно

### Критерії оцінювання

**90-100 балів («відмінно»)**. Глибоке оволодіння вузловими питаннями по темах. Системне, усвідомлене використання даної інформації. Встановлення причинно-наслідкових зв'язків між окремими змістовими блоками. Вільна орієнтація і використання необхідного категорійно-понятійного апарату при розкритті проблеми. Мова чітка і логічна. Здатність до аналітико-узагальнюючого викладу питання, вміння формулювати висновки і пропозиції по суті проблеми.

**82-89; 75-81 балів («добре»)**. В цілому цілісне, усвідомлене оволодіння матеріалом, віднесеним до даного питання. В окремих випадках рівень засвоєння інформації недостатній. Аргументація при відповідях на питання, логічність і взаємозв'язок у викладі матеріалу дещо занижені. Відчуває труднощі при відповідях на питання, у формулюванні узагальнень і висновків.

**67-74; 60-66 балів («задовільно»)**. Фрагментарне, несистемне відтворення інформації. Наводить лише окремі складові питання, без необхідного усвідомлення і взаємозв'язку.

**1-59 балів («незадовільно»)**. Необхідним категорійно-понятійним апаратом магістрант не володіє. Робить безуспішні спроби висвітлення питання на репродуктивному, механічному рівні. Не розуміє змісту питання, відповідає не по суті.

## 8. Список використаної літератури

1. Аристова Л. Педагогіка і методика вищої школи : навчально- методичний посібник / Л. Аристова. - К. : Кондор, 2008. - 272 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : методичний посібник (для студентів вищої магістратури) / С.С. Вітвицька. - Житомир : Житомирський педагогічний університет, 2003. - 232 с.
3. Громкова М.Г. Андрагогическая модель целостного образовательного процесса : автореф. дис. на соискание ученой степени д.пед.н. : 13.00.01 / М.Г. Громкова. - М., 2006. - 51 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII / Голос України від 6 серпня 2014 р. №148(5898).
5. Змеев С.И. Основы андрагогики / С.И. Змеев. - М. : Флинта : Наука, 1999. - 152 с.
6. Журавський В.С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні / В.С. Журавський. - К. : Ін Юре, 2003.
7. Лігоцький А.О. Система різнорівневої підготовки фахівців в Україні (теоретико-методологічний аспект) : автореф. дис. На здобуття наукового ступеня д.пед.н. / А.О. Лігоцький ; АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. - К., 1998. - 36 с.
8. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі і В.М. Нагаєв. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 232 с.
9. Національний класифікатор ДК 003:2005. - «Класифікатор професій» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [www.vobu.com.ua/ua/info/classprof17index.html](http://www.vobu.com.ua/ua/info/classprof17index.html)
10. Островський К.С. Підготовка фахівців в Україні: проблеми, перспективи на порозі третього тисячоліття / К.С.Островський. — Хмельницький, 2002. - 346 с.
11. Педагогіка вищої школи[ \* ] словник-довідник / упор. О.О. Фунтікова. - Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2007. - 404 с.
12. Петренко В.Л. Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи вищої освіти / В.Л. Петренко // Вища освіта: інформаційний вісник. - 2003. - №10 - 82 с.
13. Програма педагогічної практики магістрів. Спеціальність «Дошкільна педагогіка; освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр» / укладач О.Л. Богініч. - К. : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2002.

14. Сисоева С.О. проблеми професійної педагогіки та виховання : зб. наук. праць / С.О. Сисоева; Харків, обл. держ. адміністрація. -К., 1998. - 64 с.
15. Смирнов В.П. Стандарты профессионального образования: типы, структура, оценки качества. Сравнительный анализ зарубежной и российской практики / В.П. Смирнов, И.П. Смирнов. - М., 2001. - 146 с.
16. Шаран Р.В. Проблема стандартизації програм підготовки магістрів інформаційних технологій у вищій школі України [Електронний ресурс] / Р.В. Шаран. - Режим доступу: [http://du.uu.i.ua/11ec1:-invest.org.ua/rus/pedagog\_editions\_emagazine\_pedagogical\_science\_autors\_shara\_nry/].
17. Артемова Л.В. Особливості навчання дорослих / Л.В. Артемова // Дошкільна освіта в Україні: лідерство в професії. - К. ; Київський університет ім. Бориса Грінченка, 2015. - С. 26-35.
18. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи : навчально- методичний посібник / Л.В. Артемова. - К. ; Кондор, 2008. — 272 с.
19. Болюбан Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти : навчальний посібник / Я.Я. Болюбан. - К. : Компас, 1997. 64 с.
20. Бондар А.Д. Лабораторні і практичні роботи у вищій школі / А.Д. Бондар, Л.А. Ранська. - К.: Вища школа, 1997. - 78 с.
21. Ващенко Г. Загальні методи навчання : підручник для педагогів / Г. Ващенко. - К. : Видавнича спілка, 1997. - 441 с.
22. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : методичний посібник для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. — Житомир : Житомирський пед. університет, 2003. - 232 с.
23. Громкова М.Т. Андрагогіка: теорія і практика образования взрослых : учеб. пособ. для сист. доп. проф. образов. / М. Т. Громкова. — М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. - 495 с.
24. Дичківська І.М. Основи педагогічної інноватики / І.М. Дичківська. - Рівне, 2001. -240 с.
25. Змеев С.И. Основы андрагогики / С.И. Змеев. - М. : Флинта, 1999.- 152 с.
26. Кан-Калик В.А. Педагогическое творчество / В.А. Кан-Калик., Никандров. - М. : Педагогика, 1990. - 144 с.
27. Педагогічна майстерність / Г.Я. Зязюн, Л.В. Крамущенко,Ф. Кривонос та ін. ; за ред. Г.Я. Зязюна. - 2-е вид., допов. і перероб. - К. : Вища школа, 2004. - 422 с.
28. Петренко В.В. Лабораторні заняття як організаційна форма експериментальної підготовки студентів-першокурсників біологічного факультету / В.В. Петренко // Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. -2008. -№1. -С. 208-211.
29. Сисоева С.О. Педагогічна творчість : монографія / С.О. Сисоева.К. : 1998. - 150 с.
30. Тишук Л.І. Плекємо творчість педагога дошкільного закладу / Л.І. Тишук, А.П. Рясенчук, І.М. Балицька. - Житомир, 2011. - 104 с.
31. Шевчук О.В. Лабораторні роботи як засіб формування фахових компетентностей майбутніх учителів фізики / О.В. Шевчук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Сер.: Педагогічна. - 2013. - Вип. 19.-С. 253-255.
32. Щедровицкий Г.П. Очерки по философии образования (статьи и лекции) / Г.П. Щедровицкий. - М. : Эксперимент, 1993. - С. 17-21.

#### **ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ**

- [www.education.gov.ua](http://www.education.gov.ua) – сайт Міністерства освіти і науки України.
- [www.tnpu.edu.ua](http://www.tnpu.edu.ua) – сайт Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.
- [www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua) – сайт Національної бібліотеки ім. В. Вернадського.

## **8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ**

1. Предмет і завдання методики викладання у вищій школі.
2. Структура процесу навчання у ВНЗ.
3. Завдання освіти, виховання і розвитку особистості студента вищої школи.
4. Показники якості навчання у вищій школі.
5. Специфіка принципів навчання у вищій школі.
6. Державні стандарти освіти та їх функції.
7. Основні функції професійної діяльності викладача у системі вищого навчального закладу.
8. Психологічна структура діяльності педагога, її основні компоненти.
9. Основні напрями діяльності викладача вищого навчального закладу.
10. Педагогічний професіоналізм викладача вищого навчального закладу, його основні компоненти.
11. Навчально-методичний комплекс зі спеціальності «Методика викладання у вищій школі».
12. Навчальний графік, робочі програми і тематичні плани.
13. Організація аудиторної роботи зі студентами.
14. Організація праці викладача.
15. Роль кафедри в управлінні навчальним процесом.
16. Історія виникнення лекції у вищій школі.
17. Роль і значення лекції у професійній діяльності викладача вищої школи.
18. Підготовка до лекції.
19. Вимоги до лекції.
20. Види лекцій.
21. Структура лекцій.
22. Динаміка лекцій.
23. Методика і техніка читання лекцій.
24. Прийоми активізації процесу сприйняття студентами лекцій.
25. Навчально-методичне забезпечення проведення лекцій.
26. Лектор та аудиторія. Складові (міжду лектора).
27. Критерії оцінювання лекторської майстерності.
28. Написання конспекту.
29. Види і типи семінарів.
30. Особливості підготовки та проведення практичних, лабораторних і семінарських занять.
31. Структура практичних, лабораторних і семінарських занять.
32. Навчально-методичне забезпечення проведення семінарського, практичного, лабораторного заняття.
33. Критерії оцінювання практичних, лабораторних і семінарських занять.
34. Підготовка та проведення «круглого столу», ділових ігор, диспутів та інших типових форм організації і проведення практичних занять.
35. Модель семінарського заняття в активній формі.
36. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять.
37. Завдання, функції і види педагогічного контролю.
38. Форми і методи контролю навчальних досягнень студентів.
39. Рейтинговий контроль знань.
40. Підготовка й проведення іспиту і заліку.
41. Методичні основи організації тестового контролю знань.
42. Організація проведення державних кваліфікаційних іспитів.

43. Методика організації курсового й дипломного проектування.
44. Науково-педагогічна практика студентів магістратури.
45. Види самостійної роботи студентів.
46. Метод «портфоліо» в структурі самостійної роботи.
47. Комп'ютерна підтримка самостійної роботи студентів.
48. Передумови забезпечення ефективності самостійної роботи студентів.
49. Навчально-методичне забезпечення самостійної навчально-пізнавальної діяльності, науково-дослідної й індивідуальної роботи студентів.
50. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.
51. Форми і види науково-дослідної роботи студентів (з урахуванням специфіки ВНЗ, факультету і спеціалізації).
52. Методи організації науково-дослідної роботи студентів.
53. Формування вміння працювати з науковою літературою.
54. Вимоги до написання наукової статті.
55. Методика організації курсового, дипломного і магістерського проектування.
56. Організація практичної підготовки спеціалістів.
57. Керівництво позааудиторною роботою студентів.
58. Організація навчальної і науково-дослідницької роботи аспірантів.